

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217209822
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1217209822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj, v spore žalobcu: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne námestie 1, Bratislava, IČO: 00 603 481, proti žalovanej: P. Q., A.. XX.XX.XXXX, S. W. E. XXX/XX, W., zastúpenej: JUDr. Karol Spišák, advokát, so sídlom Bajkalská 5/C, Bratislava, IČO: 30 795 541, o zaplatenie 460,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 10. júna 2021, č.k. 18C/32/2017-198, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 238,22 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 226,52 eur od 18.05.2017 do zaplatenia a zo sumy 11,70 eur od 21.09.2017 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania. Konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca je vlastníkom pozemku v katastrálnom území H. F.. Č.. XXXX/XXX o výmere 23 m², na ktorom je postavená garáž súp. č. XXXXX vo vlastníctve žalovanej. Žalovaná nadobudla garáž na základe osvedčenia o dedičstve 38D/222/2013, Dnot 33/2013 zo dňa 30.10.2013, evidovaného v katastri nehnuteľností pod číslom vkladového konania N.-XXXXX/XX, a to v dedičskom konaní vedenom po poručiteľovi G.. U. O. ako pôvodnom vlastníkovi stavby. Medzi stranami takisto nebolo sporné, že garáž bola postavená na základe súhlasu pôvodného vlastníka pozemku, pričom táto stavba bola riadne skolaudovaná kolaudačným rozhodnutím č. 327/5163/80/Št.-38 zo dňa 19.01.1981. Medzi žalobcom ako vlastníkom pozemku a žalovanou ako vlastníčkou garáže nedošlo k usporiadaniu vzájomných užívateľských vzťahov prostredníctvom nájmovej zmluvy, ani prostredníctvom iného dvojstranného záväzkového úkonu. Žalobca sa obrátil na žalovanú s výzvou na úhradu bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že na pozemku v jeho vlastníctve sa nachádza garáž vo vlastníctve žalovanej, ktorá užíva pozemok pod garážou bez právneho dôvodu. V liste zo dňa 07.04.2015 oboznámil žalobca žalovanú, že výška úhrady za užívanie pozemku činí 12,- eur / m² / rok, a to v súlade s rozhodnutím č. 28/2011 primátora hlavného mesta, a teda za pozemok o výmere 23 m² činí výška ročného bezdôvodného obohatenia sumu 276,- eur. Rozhodnutím č. 28/2011 primátora hlavného mesta zo dňa 01.11.2011, ktoré týmto dňom nadobudlo aj účinnosť, boli stanovené ceny za prenájom pozemkov a odplata za vecné bremeno, pričom v zmysle prílohy č. 1 predstavovala pre lokalitu H. cena prenájmu pozemku pre účel užívania na nich stojacich radových a samostatne stojacich garáží sumu 12,- eur / m² / rok. Podľa rozhodnutia č. 33/2015 primátora hlavného mesta, účinného odo dňa 01.01.2016, predstavovala cena prenájmu rovnakých pozemkov takisto sumu 12,- eur / m² / rok. Zo znaleckého posudku Ing. Lucie Masárovej č. X/XXXX zo dňa 07.09.2018 zistil, že všeobecná hodnota nájmu pozemku parc. č. XXXX/XXX, O.. Ú.. H. v roku 2015 je 6,490 eur / m² / rok, v roku 2016 je 6,127 eur / m² / rok a v

roku 2017 je 6,105 eur / m² / rok. Zo znaleckého posudku ÚEOS Komercia, a.s. č. 40/2018 zo dňa 27.03.2018 mal preukázané, že všeobecná hodnota nájmu pozemku parc. č. XXXX/XXX, O.. Ú.. H. v roku 2015 je 6,490 eur / m² / rok, v roku 2016 je 6,127 eur / m² / rok a v roku 2017 je 6,105 eur / m² / rok. Takto zistený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa § 451 ods. 1 a 2, § 456, §458 ods.1, § 151o ods.1, § 134 ods. 1 a 3, § 130 ods.1, § 517 ods.1 § 563 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Poukázal na to, že pokiaľ sa stavba nachádza na cudzom pozemku, je povinnosťou vlastníka stavby dohodnúť sa s vlastníkom pozemku na náhrade za užívanie či inom právom predpokladanom dôvode, ktorý by upravoval ich právny vzťah. Pokiaľ k takejto dohode nedôjde, vlastník stavby užíva cudzí pozemok bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne obohacuje na úkor vlastníka pozemku. Keďže bezdôvodné obohatenie v takomto prípade spočíva vo výkonoch (v užívaní cudzej veci), ktoré nie je dobre možné vydať, musí sa vlastníkovi veci poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výška bezdôvodného obohatenia spočívajúca v užívaní cudzej veci bez právneho dôvodu potom zodpovedá peňažným čiastkam vynakladaným obvykle v danom mieste a čase za užívanie obdobných vecí, spravidla formou nájmu. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané a medzi stranami to ani nebolo sporné, že na pozemku vo vlastníctve žalobcu je postavená garáž vo vlastníctve žalovanej, pričom medzi sporovými stranami nedošlo k uzavretiu nájmovej zmluvy ani inej úprave vzájomných majetkovoprávných vzťahov, týkajúcich sa sporného pozemku vo vlastníctve žalobcu a na ňom stojacej garáže vo vlastníctve žalovanej. Žalovaná teda užíva pozemok žalobcu bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne obohacuje (jej majetok sa nezmenšil, aj keď za riadneho chodu vecí by k tomu malo dôjsť). V takom prípade je žalovaná povinná poskytnúť žalobcovi peňažnú náhradu vo výške, ktorú je obvykle v danom mieste a čase potrebné vynaložiť za užívanie obdobného pozemku, spravidla vo forme nájmu. Žalovaná aj napriek tomu, že uznáva vlastníctvo žalobcu k predmetnému pozemku, tak ho neustále porušuje, a to bez akéhokoľvek právneho titulu a bez poskytnutia akejkoľvek primeranej náhrady. Poukázal na to, že pokiaľ sa žalovaná bránila tým, že právny titul na bezodplatné užívanie predmetného pozemku jej založilo kolaudačné rozhodnutie a súhlas pôvodného vlastníka s bezodplatným užívaním tohto pozemku, mal za to, že kolaudačné rozhodnutie nie je právnym titulom, ktorý by žalovanú oprávňoval na bezodplatné užívanie pozemku, ktorý nie je v jej vlastníctve. Kolaudačné rozhodnutie má povahu správneho rozhodnutia (verejnoprávneho aktu), ktorým sa konštatuje dodržanie predpisov stavebného práva a podmienok stavebného povolenia a ktorým sa povoľuje užívanie stavby. Kolaudačné rozhodnutie vo všeobecnosti (a ani predmetné kolaudačné rozhodnutie zo dňa 19.01.1981 v prejednávanom prípade) však nehovorí nič o tom, na akom súkromnoprávnom základe stavebník užíva pozemok pod stavbou. Žalovaná v konaní takisto žiadnym spôsobom nepreukázala, že jej právny predchodca mal súhlas pôvodného vlastníka pozemku s bezodplatným užívaním tohto pozemku, resp. že jej právny predchodca sa s pôvodným vlastníkom pozemku dohodol na bezodplatnom a trvalom užívaní predmetného pozemku. Žalobca síce súhlasil s tým, že garáž bola postavená so súhlasom pôvodného vlastníka, popieral však, že pôvodný vlastník dal súhlas s bezodplatným a trvalým užívaním predmetného pozemku. Žalovaná v tomto smere neprodukovala žiadne konkrétne skutkové tvrdenia a ani nenavrhol vykonanie konkrétnych dôkazov na preukázanie svojich tvrdení (s výnimkou tých, ktorých vykonanie súd zamietol). Ani samotná skutočnosť, že žalobca roky žiadnu odplatu nežiadal, nič nepreukazuje. Vlastnícke právo sa nepremičuje. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno pritom primárne zaťažovalo žalovanú, ktorá túto skutočnosť tvrdila a ktorá z tejto skutočnosti vyvodzovala pre seba priaznivé právne dôsledky. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena žalovanou je potom to, že súd na tieto tvrdenia žalovanej nemohol prihliadať (keďže ich žalobca poprel). Poukázal tiež na to, že súčasťou procesnej obrany žalovanej bola aj námietka vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. V tejto súvislosti konštatoval, že žalovaná v konaní žiadnym spôsobom nepreukázala, že by bola oprávneným (dobromyseľným) držiteľom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Žalovaná v tejto súvislosti netvrdila konkrétne skutočnosti a ani nenavrhol vykonanie konkrétnych dôkazov, ktoré by dobromyseľnosť držby preukazovali. Žalovaná predovšetkým v konaní netvrdila a ani nepreukázala existenciu konkrétneho právneho titulu (či už skutočného alebo domnelého), na základe ktorého by jej malo svedčiť právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Žalovaná takisto netvrdila a ani nepreukázala existenciu konkrétneho skutkového alebo právneho omylu o tom, že je oprávneným držiteľom tohto práva (že jej patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu). Jej subjektívne presvedčenie však samé osebe nemôže byť podkladom pre vydržanie takéhoto práva. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalovanej, že priznanie žalobou uplatneného nároku žalobcovi by bolo v rozpore s dobrými mravmi, resp. že konanie žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi. V postupe žalobcu v žiadnom prípade nevidel konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca ako vlastník predmetného pozemku je v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a užívať a nakladať s ním. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka má vlastník právo na ochranu proti

tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. Vlastnícke právo požíva ochranu ústavou i medzinárodnými dohovormi. Len preto, že žalobca je verejným subjektom, nie je povinný vzdať sa svojho majetku v prospech žalovanej (či už odplatne alebo bezodplatne), resp. si neuplatňovať svoje vlastnícke právo k tomuto majetku. Aj v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí je žalobca povinný svoj majetok zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, súčasne je povinný použiť všetky právne prostriedky na ochranu svojho majetku. Žalobca ako ktorýkoľvek iný subjekt práv a povinností má nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva k jeho majetku, resp. nárok na odplatu za užívanie jeho majetku. Pokiaľ niekto užíva jeho majetok bez právneho dôvodu, vzniká mu nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Naopak, ak by súd pripustil, aby žalovaná užívala majetok žalobcu bez právneho titulu a bez akejkoľvek odplaty, postupoval by v rozpore so zásadami, na ktorých sú postavené občianskoprávne vzťahy. Žalobca sa v konaní domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (poskytnutia primeranej peňažnej náhrady) za obdobie od 01.08.2015 do 31.03.2017. Žalovaná za toto obdobie nezaplatila žalobcovi žiadnu úhradu za užívanie predmetného pozemku. Žalobca odôvodňoval výšku bezdôvodného obohatenia rozhodnutím č. 28/2011 primátora hlavného mesta zo dňa 01.11.2011 a rozhodnutím č. 33/2015 primátora hlavného mesta účinného odo dňa 01.01.2016 s tým, že týmito rozhodnutiami stanovil ceny za prenájom obdobných pozemkov vo výške 12,- eur / m² / rok. Vyslovil názor, že z týchto rozhodnutí pri určení výšky bezdôvodného obohatenia nemožno vychádzať, pretože rozhodnutia primátora hlavného mesta nie sú pre súd záväzné a ako také žiadnym spôsobom nepreukazujú výšku obvyklého nájomného za obdobné pozemky v danom mieste a čase. Žalovaná proti takto určenej výške bezdôvodného obohatenia namietala, pričom v konaní predložila znalecký posudok Ing. Lucie Masárovej č. 2/2018 zo dňa 07.09.2018 a znalecký posudok ÚEOS Komercia, a.s. č. 40/2018 zo dňa 27.03.2018, ktoré preukazovali výšku obvyklého nájomného za obdobný pozemok v danom mieste a čase (všeobecnú hodnotu nájmu obdobného pozemku v tej istej lokalite v rokoch 2015 až 2017). V týchto znaleckých posudkoch ide o obdobné pozemky vo vlastníctve žalobcu, na ktorých sú postavené garáže tretích osôb, a to v tej istej lokalite (J. Č. Y. B. Q. H.G.). Všeobecná hodnota nájmu predstavuje v tomto prípade relevantný determinant určenia výšky bezdôvodného obohatenia, keďže predstavuje objektivizovanú a najpravdepodobnejšiu trhovú cenu v danom mieste a čase. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia (resp. peňažnej náhrady) vychádzal preto zo znaleckých posudkov predložených žalovanou. Oba znalecké posudky stanovili všeobecnú hodnotu nájmu pozemku rovnako: v roku 2015 vo výške 6,490 eur / m² / rok, v roku 2016 vo výške 6,127 eur / m² / rok a v roku 2017 vo výške 6,105 eur / m² / rok. Bezdôvodné obohatenie za obdobie od 01.08.2015 do 31.12.2015 tak predstavovalo sumu 62,20 eur (6,490 eur x 23 m² = 149,27 eur za rok, za 5 mesiacov je to suma 62,20 eur). Bezdôvodné obohatenie za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016 predstavovalo sumu 140,92 eur (6,127 eur x 23 m² = 140,92 eur za rok). Bezdôvodné obohatenie za obdobie od 01.01.2017 do 31.03.2017 predstavovalo sumu 35,10 eur (6,105 eur x 23 m² = 140,42 eur za rok, za 3 mesiace je to suma 35,10 eur). Spolu sa tak žalovaná bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu o sumu 238,22 eur (62,20 eur + 140,92 eur + 35,10 eur). Zaviazal preto žalovanú na zaplatenie peňažnej náhrady (vydanie bezdôvodného obohatenia) vo výške 238,22 eur a vo zvyšku žalobu ako bezdôvodnú zamietol. Nezaplatením dlžnej sumy v lehote stanovenej žalobcom v jeho predžalobnej výzve zo dňa 02.03.2017 sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, preto ju zaviazal aj k zaplateniu úroku z omeškania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku, čo do zamietnutia žaloby, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, aby bolo jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie z dôvodov, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na to, že na pojednávaní dňa 10.06.2021 žiadal odročiť pojednávanie, nakoľko nemal časový priestor na oboznámenie sa s vyjadrením žalovanej zo dňa 08.06.2021 a žiadal tiež súd o určenie lehoty, v ktorej sa bude môcť k vyjadreniu a listinným dôkazom predloženým žalovanou písomne vyjadriť, konajúci súd však jeho žiadosti nevyhovel, otvoril pojednávanie a vo veci samej rozhodol. Uviedol, že na pojednávaní dostal listinné dôkazy predložené žalovanou len k nahliadnutiu a nemal časový priestor sa s týmito novými dôkazmi oboznámiť, ani sa k nim podrobne vyjadriť. Poukázal tiež na skutočnosť, že listinné dôkazy - predložené znalecké posudky boli len torzom, napriek čomu ich súd použil ako podklad pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov v obdobných prípadoch, v ktorých pri určení výšky bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku pod stavbou vychádzali z rozhodnutí primátora číslo 28/2011 a číslo 33/2015. Namietal, že žalovaná znalecké posudky nepredložila včas, a preto nemali byť v zmysle ustanovenia o sudcovskej koncentrácii akceptované. Zdôrazňoval, že rozhodnutia primátora, ktorým sa ustanovujú

ceny prenájmov, boli vypracované na základe cenovej mapy, ktorá odzrkadľuje reálne ceny bežných nájmov v konkrétnych lokalitách a relevantnom časovom období.

3. Do výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, podala v zákonom stanovenej lehote žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a to z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) C.s.p. Vo vzťahu k nevykonaniu navrhovaných dôkazov - svedkov p. W. D. Y. F. C. E. uviedla, že nimi mala byť preukázaná existenciu dohody medzi právnym predchodcom žalobcu a právnym predchodcom žalovanej o bezodplatnom užívaní pozemku pod stavbou so súp. č. XXXXX, evidovaná ako garáž, postavená na parc. č. XXXX/XXX, N. na D. Č.. XXXX, O.. Ú.. H.G.. Poukázala na to, že nadobudla garáž do výlučného vlastníctva na základe osvedčenia o dedičstve 38D/222/2013, Dnot 33/2013 zo dňa 30.10.2013 v dedičskom konaní po poručiteľovi G. U. O. ako pôvodnom vlastníčkovi Garáže. Právny predchodca žalovanej užíval garáž viac ako 30 rokov (kolaudačné rozhodnutie je zo dňa 19.01.1981), vzhľadom k jej mladému veku v tom čase, nemala presné a podrobné informácie o úprave vzťahov medzi pôvodným vlastníkom pozemku pod garážou, teda právnym predchodcom žalobcu, a jej právnym predchodcom. Mala o uvedenom len sprostredkované informácie, kedy sa v rámci bežnej rodinnej komunikácie okrajovo riešila aj dohoda o užívaní pozemku medzi vlastníkom pozemku a jej otcom, ako vlastníkom garáže; objektívne nemohla teda uviesť podrobnosti o tejto dohode, nakoľko nimi nedisponovala, rovnako nemohla pri prvých procesných úkonoch navrhnúť výsluch prípadných svedkov, keďže nemala vedomosť, s kým všetkým bola predmetná dohoda uzatvorená. Mala za to, že napriek tomu, že navrhla výsluch svedkov až na pojednávaní dňa 10.06.2021, tento dôkazný prostriedok bol, s prihliadnutím na všetky okolnosti, navrhnutý včas. Počas celého konania vyvíjala procesnú aktivitu, nesprávala sa obštrukčne, žiadnym spôsobom nenarúšala, resp. nemarila konanie, rovnako dbala na jeho rýchlosť a hospodárnosť. Z uvedeného je zrejmé, že výsluch svedkov skutočne nemohla navrhnúť skôr a ich vypočutie ozrejmi skutočný skutkový stav veci. Poukázala na to, že napriek tomu, že sa konali 3 pojednávania, nebola oboznámená s predbežným právnym posúdením veci, a teda, aj či sú jej doterajšie prostriedky procesnej obrany dostatočné. Mala za to, že návrh na výsluch svedkov bol podaný včas, jeho vykonanie by nespôsobilohospodárnosť konania, rovnako by sa konanie neprimerane nepredĺžilo, práve naopak, vykonaním tohto dôkazu by súd zistil rozhodujúce skutočnosti. Žalovaná nadobudla garáž do svojho výlučného vlastníctva na základe osvedčenia o dedičstve 38D/222/2013, Dnot 33/2013 zo dňa 30.10.2013 vedenom po poručiteľovi, otcovi žalovanej, G. U. O.. Užívala pozemok v dobrej viere, že vzťahy medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku boli upravené práve ústnou dohodou (ktorej existenciu mal preukázať výsluch navrhovaných svedkov, nakoľko žalovaná mala len vedomosť o jej existencii, pričom podrobnejšími informáciami nedisponovala) a vzhľadom na skutočnosť, že ani v čase, keď bol vlastníkom garáže jej otec, ani v čase, keď sa stala výlučnou vlastníčkou, ich žalobca žiadnym spôsobom nekontaktoval do roku 2015, mala za to, že práve na základe tejto ústnej dohody jej svedčalo právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Vzhľadom na skutočnosť, že spolu so svojím právnym predchodcom mala pozemok pod garážou v držbe viac ako 10 rokov (kolaudačné rozhodnutie je zo dňa 19.01.1981, žalobca ju vyzval na úhradu usporiadania vzťahov k pozemkom až výzvou zo dňa 07.04.2015), teda spolu so svojím právnym predchodcom užívali pozemok v dobrej viere 34 rokov, boli splnené zákonné podmienky k vydržaniu práva zodpovedajúce vecnému bremenu. Súd sa podľa nej v konaní nijakým spôsobom nevysporiadala s jej tvrdeniami o vydržaní pozemku pod garážou, tieto tvrdenia bližšie neskúmal, nevykonala dokazovanie, ktoré by ich potvrdilo, resp. vyvrátilo. Aj na základe uvedeného je zrejmé, že skutkový stav bol nedostatočne zistený.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukázal na to, že žalovaná mala navrhnúť výsluch svedkov už skôr, a to vzhľadom aj na to, že konanie prebiehalo od roku 2017. Nemôže byť na jeho ťarchu či vinou konajúceho súdu, že žalovaná počas konania zmenila právneho zástupcu. Zdôraznil, že žalovaná nemohla mať vedomosť o dohode o bezodplatnom užívaní pozemku pod stavbou garáže v jej vlastníctve, nakoľko žiadna takáto dohoda neexistovala. Uviedol, že súd predbežné právne posúdenie veci vyslovil. Poukázal tiež na obsah uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/47/2020.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že nepredložila listinné dôkazy (znalecké posudky) včas aj napriek tomu, že tieto boli vypracované ešte v roku 2018, a teda by v zmysle ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania nemali byť súdom akceptované". Odkázala na svoje odvolanie voči rozsudku, ktorého sa v celom rozsahu pridrižiava, a teda má za to, že predloženie znaleckých posudkov na pojednávaní dňa 10.06.2021 nebolo v rozpore s inštitútom sudcovskej koncentracie konania, rovnako ako nebolo v takomto rozpore ani podanie návrhu na výsluch svedkov. Skutočnosť, že na pojednávaní, na ktorom boli znalecké posudky predložené, okresný súd vo veci aj rozhodol, neznamená, že mala možnosť predložiť znalecké posudky aj skôr. Znalecké posudky, hoci sú z roku 2018, predložila včas, nakoľko s ohľadom na predchádzajúci priebeh

konania, ich predložiť skôr ani nemohla. Tvrdenie žalobcu, že znalecké posudky nemali byť súdom akceptované, považovala za účelové a zavádzajúce. Poukázala na to, že medzi ňou a žalobcom nie je uzatvorený žiadny zmluvný vzťah, od ktorého by žalobca mohol odvodzovať ním vymáhanú výšku prenájmu, resp. bezdôvodného obohatenia. V danom prípade je vymáhaná výška bezdôvodného obohatenia len subjektívnym prejavom žalobcu, ktorý nie je záväzný pre súd, ani pre žalovanú. Žalobca okrem iného uviedol, že podklady boli vypracované na základe „cenovej mapy“. Toto rozhodnutie primátora teda nevychádza zo žiadnych relevantných znaleckých posudkov, neodzrkadľuje jednotlivé špecifiká pozemkov, v danom prípade je navyše (v porovnaní s predloženými znaleckými posudkami) neúmerné a značne nadhodnotené. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a súdu nepredložil žiadny dôkaz spôsobilý preukázať, že výška nároku uplatnená v žalobe je dôvodná. Žalobca výšku uplatňovaného nároku zdôvodnil len rozhodnutím primátora - jednostranným úkonom, z ktorého nie je zrejmé, na základe akých skutočností, na podklade akého znaleckého, resp. odborného zisťovania dospel k cenám prenájmov, ktorými sa riadi.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.), a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žiadnej zo strán nie je dôvodné.

7. V preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie zaoberal posúdením dôvodnosti žaloby; ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 460 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalovanou; z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval opodstatnenosť svojej žaloby a včas uplatnených prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaná bránila proti uplatňovanému nároku. Správne zameral svoje dokazovanie na zisťovanie všetkých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia danej veci, za tým účelom vykonal v dostatočnom rozsahu a zákonom predpísaným spôsobom dokazovanie, zistil z vykonaných dôkazov skutočnosti, ktoré zákonom predpísaným spôsobom správne vyhodnotil. Na vec aplikujúce ustanovenia Občianskeho zákonníka aj správne vyložil a svoje závery, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel; aj náležite v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodnil, keď svoj myšlienkový postup dôkladne vysvetlil, a to nielen s poukazom na rozhodujúce skutočnosti zistené výsledkami vykonaného dokazovania, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery a dôsledne sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre prijatie právneho záveru. Odvolanie žiadnej zo strán nie je; z hľadiska uplatňovaných odvolacích dôvodov a ich obsahového vymedzenia; spôsobilé spochybniť správnosť záverov súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní neboli uplatnené novoty (§ 366 C.s.p.; nové rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy ako prostriedky procesného útoku), ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie alebo spochybniť správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Súd prvej inštancie podrobne poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, a preto jeho rozhodnutie možno považovať v tomto ohľade za úplne presvedčivé. So zreteľom na uvedené odvolací súd považuje skutkové a právne závery súdu prvej inštancie za správne a v celom rozsahu sa preto stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré viedli súd prvej inštancie k týmto záverom, tieto si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach na ne odkazuje. S poukazom na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p.

8. Podstata právnej úpravy zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie § 451 ods. 1, 2, Obč. zák. spočíva v tom, že toho, kto poruší povinnosť neobohacovať sa na úkor iného, stíha nepriaznivý právny následok v podobe sankcie spočívajúcej v povinnosti bezdôvodné obohatenie vydať. K vzniku zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie je vždy potrebné splnenie základných predpokladov, a to získanie bezdôvodného obohatenia jedným subjektom, majetková ujma iného subjektu, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia jedným subjektom a majetkovou ujmov druhého subjektu. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením bez právneho dôvodu zahŕňa prípady, keď právny dôvod plnenia neexistoval od začiatku a tiež prípady, keď pôvodne existujúci právny dôvod plnenia dodatočne odpadol. Obohatenie spočíva v tom, že sa plnením dostane majetkovej hodnoty tomu, komu bolo plnené, takže v jeho majetku dôjde buď k zvýšeniu aktív alebo k zníženiu pasív, prípadne sa jeho majetkový stav nezmenší, hoci by sa tak za bežných okolností, pokiaľ by existoval právny dôvod

plnenia, stalo, pretože za prijaté plnenie by musel poskytovať náhradu. Plnením bez právneho dôvodu je aj užívanie cudzieho pozemku bez nájomnej zmluvy či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec; prospech vzniká tomu, kto realizuje užívateľské oprávnenie bez toho, aby za to platil náhradu a bez toho, aby sa jeho majetkový stav zmenšil o prostriedky vynaložené inak v súvislosti s právnym vzťahom, ktorý zakladá právo vec užívať. Takýto užívateľ nie je schopný spotrebované plnenie v podobe výkonu práva užívania cudzej veci vrátiť, a preto je povinný nahradiť bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, ktorá musí zodpovedať finančnému oceneniu prospechu, ktorý účastníkovi užívaním veci vznikol. Majetkovým vyjadrením tohto prospechu je peňažná čiastka, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci i s prihliadnutím k druhu právneho dôvodu, ktorým sa spravidla právo užívania veci realizuje; najčastejšie ide o nájomnú zmluvu, a preto výška náhrady by mala zodpovedať obvyklému nájomnému, ktoré by bol ako nájomca za bežných okolností povinný platiť, ak by vec užíval na základe platnej nájomnej zmluvy.

9. V preskúmvanej veci bolo preukázané užívanie pozemku vo vlastníctve žalobcu žalovanou bez právneho dôvodu, a teda že vykonávanie jej nepatriacich užívateľských oprávnení zakladá na jej strane bezdôvodné obohatenie, tým, že neplatením úhrady za užívanie pozemku nedošlo k zmenšeniu jej majetku o úhrady, ktoré by inak musela na základe relevantného právneho titulu oprávňujúceho ju inak k užívaniu pozemku žalobcovi platiť. Výška bezdôvodného obohatenia musí čo najviac zodpovedať výške obvyklého nájomného v danom mieste a čase za užívanie porovnateľných nehnuteľností, ktoré by inak žalovaná musela z platnej nájomnej zmluvy za ich užívanie žalobcovi platiť.

10. Odvolací súd sa prikláňa k právnej argumentácii súdu prvej inštancie, že z hľadiska objektívneho posúdenia konkrétneho prípadu a spravodlivého vysporiadania vzťahu medzi stranami sporu, javí sa ako opodstatnené vychádzať pri stanovení výšky obvyklého nájomného zo znaleckých posudkov. Rozhodnutia primátora o cene nájmov neboli dostatočne vierohodným podkladom, nakoľko nepredstavovali potrebnú porovnateľnú (reprezentatívnu) vzorku pre ustálenie výšky obvyklého nájomného, pretože sa týkali celej lokality Ružinov, v rámci ktorej majú jednotlivé oblasti rôznu atraktivitu, čo má vplyv aj na cenu nájmu.

11. Súd prvej inštancie tak správne ako podklad pre stanovenie výšky bezdôvodného obohatenia vzal žalovanou predložené časti znaleckých posudkov a správne pri tom poukázal na to, že ide o obdobné pozemky vo vlastníctve žalobcu, na ktorých sú rovnako postavené garáže tretích osôb, a ide preto o najhodnovernejšie stanovenú trhovú cenu nájmu v danom mieste a čase. Na vierohodnosť znaleckých posudkov nemá zásadný vplyv ani skutočnosť, že neboli predložené v kompletnom vyhotovení. Žalobca bol s obsahom znaleckých posudkov na pojednávaní riadne oboznámený a žiadne námietky k ich obsahu neuviedol. Napokon možno poznamenať, že samotné rozhodnutia primátora, od ktorých žalobca odvodzoval výšku bezdôvodného obohatenia, stanovujú, že v prípade potreby určenia reálnej a objektívnej hodnoty nájmu konkrétnej nehnuteľnosti je potrebné vypracovanie znaleckého posudku. Žalobca preto nedôvodne namieta, že súd prvej inštancie vychádzal pri stanovení výšky jeho nároku zo znaleckých posudkov. Právoplatné prvoinštančné rozhodnutia, na ktoré v tomto smere žalobca poukazoval, nie sú pre konajúci súd v tejto veci záväzné, keď nie je zrejmé, aká bola v týchto iných veciach dôkazná situácia ohľadne výšky nároku.

12. Pokiaľ žalobca namietal, že nemal dostatočný časový priestor oboznámiť sa s vyjadrením žalovanej zo dňa 08.06.2021 a nemal možnosť sa k nemu písomne vyjadriť, odvolací súd z obsahu spisu zistil, že vyjadrenie žalovanej zo dňa 08.06.2021 bolo žalobcovi doručené aj zo strany konajúceho súdu dňa 09.06.2021 priamo na e-mailovú adresu zamestnanca zastupujúceho žalobcu v konaní, a preto mal žalobca dostatok priestoru na to, aby sa s jeho obsahom oboznámil a na pojednávaní sa k nemu aj vyjadril. Navyše v tomto vyjadrení žalovaná neuviedla žiadne také skutočnosti, na zaujatie stanoviska, ku ktorým by bol potrebný dlhší časový priestor. Žalovaná predovšetkým argumentovala vydržaním práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, opakovane namietala nadhodnotenú výšku nájmu na základe rozhodnutí primátora, ktoré nie sú pre ňu, ani pre súd záväzné a rozpor výkonu práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ani nekonštatoval rozpor výkonu práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia s dobrými mravmi, a výška bezdôvodného obohatenia bola žalovanou namietaná nielen v rámci daného sporu, ale aj v mimosúdnej komunikácii so žalobcom, k tejto námietke sa žalobca v spore opakovane vyjadroval, a preto nie je zrejmé, na vyjadrenie k akej námietke žalovanej vo vyjadrení žalobca nemal dostatočný časový priestor.

13. Sudcovská koncentrácia konania je v diskrečnej právomoci súdu, a preto je na jeho úvahe posúdiť podľa okolností konkrétneho prípadu, či oneskorené dôkazy pripustí alebo či ich bude sankcionovať tak, že im neprizná procesné účinky, a preto na ne neprihliadne. Aj z nálezu Ústavného súdu

SR sp. zn. II. ÚS 530/2018 uverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení pod č. 89/2018 vyplýva, že sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, a preto spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ako by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať. Z uvedeného vyplýva, že súd môže odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prietahom v konaní a k oddialovaniu rozhodnutia a tiež ak sú v rozpore s princípom hospodárnosti konania (čl. 5 a čl. 8 C.s.p.). Ako vyplýva zo súdnej praxe, účelom sudcovskej koncentrácie konania je zabezpečiť rýchlosť a hospodárnosť súdneho konania a zamedziť tak špekulatívnemu postupu strán (napr. v podobe oneskorene predkladaných vyjadrení obsahujúcich nové skutkové tvrdenia alebo nové návrhy na vykonanie dokazovania, ktoré bolo možné predložiť v skoršom štádiu konania) smerujúcemu k zbytočnému predlžovaniu konania (a k vzniku prietahov v konaní) a zabezpečiť tak, aby poskytnutie súdnej ochrany bolo rýchle a účinné. Táto skutočnosť je o to výraznejšia, ak je strana sporu zastúpená advokátom, ktorý by mal chápať význam a dôsledky sudcovskej koncentrácie konania, a ktorý by mal mať dostatočné vedomosti na to, aby posúdil, že nerešpektovanie výzvy súdu spojenej so sudcovskou koncentráciou môže mať za následok stratu sporu na strane svojho klienta (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/43/2018 zo dňa 26.02.2019).

14. Súd prvej inštancie nepochybil, pokiaľ v rámci sudcovskej koncentrácie konania neprihliadol na návrhy žalovanej na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov, ktoré žalovaná navrhla na pojednávaní dňa 10.06.2021. Žalovanej nič nebránilo predniesť tieto dôkazné návrhy skôr a jej námietky v odvolaní v tomto smere sú bezvýznamné. Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, keď doplnenie dokazovania nepripustil, že vykonanie žalovanou navrhovaných dôkazov by si vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania a vykonanie ďalších úkonov súdu. Pre vykonanie dokazovania znaleckými posudkami predloženými žalovanou na pojednávaní nebolo potrebné odročovať pojednávanie, a preto bolo výlučne na zvážení konajúceho súdu ich pripustenie v konaní a odvolací súd nie je do tejto jeho kompetencie oprávnený zasahovať, pokiaľ ním nedošlo k exesu z výkonu tohto oprávnenia.

15. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal aj s tvrdením žalovanej o vydržaní, preskúmal tvrdenia žalovanej v intenciách relevantnej právnej úpravy a ustálenej súdnej praxe, tejto námietke žalovanej venoval rozsiahlu časť odôvodnenia rozsudku, a preto odvolací súd posúdil v tomto smere námietky žalovanej ako účelové a zmätočné. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že by bola oprávneným (dobromyseľným) držiteľom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, netvrdila konkrétne skutočnosti, a ani nenavrhol vykonanie konkrétnych dôkazov, ktoré by dobromyseľnosť držby preukazovali. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná netvrdila, a ani nepreukázala existenciu konkrétneho právneho titulu, na základe ktorého by jej malo svedčiť právo zodpovedajúce vecnému bremenu, netvrdila, a ani nepreukázala existenciu konkrétneho skutkového alebo právneho omylu o tom, že je oprávneným držiteľom tohto práva (že jej patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu) a že jej subjektívne presvedčenie samé osebe nemôže byť podkladom pre vydržanie takéhoto práva. Vzhľadom na uvedené neobstojí ani tvrdenie žalovanej v odvolaní, že konajúci súd nevykonal dokazovanie, ktoré by jej tvrdenia o vydržaní potvrdilo, resp. vyvrátilo. Správne súd prvej inštancie ustálil, že žalovaná v tomto smere neuniesla bremeno tvrdenia, a ani dôkazné bremeno a dôkladne aj vysvetlil, ako k tomuto svojmu záveru dospel. Súd prvej inštancie v danej veci s náležitou starostlivosťou posúdil a uplatnil zodpovednosť sporových strán za splnenie si procesnej povinnosti preukázať svoje tvrdenia a za stavu, keď žalovaná neuniesla dôkazné bremeno ohľadne svojich tvrdení týkajúcich sa nadobudnutia právneho titulu na užívanie pozemku pod garážou, je právny záver prvoinštančného súdu o tom, že žalobcovi vznikol voči žalovanej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vecne správny.

16. Podstata kontradiktórnosti sporového konania spočíva v tom, že strany musia dostať reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany; a zásada rovnosti, resp. princíp rovnosti zbraní, má v kontradiktórnom spore garantovať strane, aby jej bola poskytnutá rozumná možnosť obhajovať sa za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú vo vzťahu k protistrane. Súd prvej inštancie postupoval v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania a neporušil ani rovnosť strán, keď žalobcovi poskytol rovnaký priestor v konaní navrhnúť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadriť sa k dôkazom predkladaných protistranou. Porušenie zásady rovnosti nemožno vyvodiť zo skutočnosti, že súd prvej inštancie na dôkazy predložené žalobcom neprihliadol, pretože ich nepovažoval za významné pre konečné rozhodnutie v danej veci, a ani zo skutočnosti, že dôkazy navrhované žalovanou považoval z dôvodu sudcovskej koncentrácie za oneskorene uplatnené. So zreteľom na uvedené možno zhrnúť, že záver konajúceho súdu je založený na správnom konštatovaní o rozložení dôkazného bremena a na ako i na správnom vyhodnotení o jeho unesení stranami sporu a že postup súdu prvej inštancie, na základe ktorého

dospel ku konečnému verdiktu, zodpovedá kontradiktórnosti sporového konania, v rámci ktorého bolo za rovnakých procesných podmienok oboch stranám umožnené uplatniť svoj vplyv na konečné meritórne rozhodnutie súdu realizáciou ich procesných práv navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a nadväzne na uvedenú zásadu konajúci súd zákonným spôsobom vyhodnotil procesnú aktivitu oboch strán a túto následne náležite premietol do svojich záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Z práva na spravodlivý súdny proces pre stranu nevyplýva právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, akceptoval relevantnosť ňou predkladaných dôkazov a námietok, preberal podstatu jej argumentácie a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami.

17. Vzhľadom na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie by odvolací súd posudzovaním odvolacích námietok strán už len opakoval správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý po dôkladnej úvahe vydal svoje rozhodnutie v súlade s platnou právnou úpravou. Sporové strany len zopakovali skutočnosti, na ktoré poukazovali a ktoré odprezentovali aj pred súdom prvej inštancie, pričom na dôkladnom zvážení a správnom vyhodnotení aj týchto skutočností a tvrdení spočíva prvoinštančný súd vydaný rozsudok.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na neúspech každej z nich v odvolacom konaní.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická

osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).